

‘कबुतरखाना वाद तापला ! जैन समाजाला मराठी एकीकरण समितीची थेट चेतावणी’

■मुंबई । प्रतिनिधी, मुंबई उच्च न्यायालयाच्या आदेशानंतर बंद करण्यात आलेल्या दादर कबुतरखान्याच्या प्रकरणावरून सध्या चांगलाच वाद पाहायला मिळत आहे. न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशानुसार काही दिवसांपूर्वी मुंबई महानगरपालिकेने दादर कबुतरखान्यावर ताडपत्री टाकून तेथे प्रवेश बंद केला होता. मात्र, ६ ऑगस्ट रोजी जैन धर्मीयांनी अचानक मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून आंदोलन छेडले. या आंदोलनादरम्यान जमलेल्या जैन समुदाय अत्यंत आक्रमक झाला होता. कबुतरखान्याभोवती टाकलेली ताडपत्री त्यांनी फाडून टाकली, तसेच पालिकेने ताडपत्री

बसवण्यासाठी लावलेले बांबूही मोडले. एवढेच नाही तर जैन समाजातील काही महिला चाकू घेऊन आल्या होत्या आणि त्यांनी सुतळी व दोऱ्या कापण्याचे काम केले. या घटनेनंतर रविवारी जैन मुनी निलेशचंद्र विजय यांनी सार्वजनिकरित्या जहाल विधान करत, आमच्या धर्मापुढे आम्ही न्यायालयालाही मानत नाही, असे वक्तव्य केले. त्यांच्या या भाषणाने संतापाची लाट उसळली असून विविध संघटनांकडून तीव्र प्रतिक्रिया उमटत आहेत.

परिसरात या वादाचा पुढील काही दिवसांत अधिक तीव्र परिणाम दिसण्याची शक्यता व्यक्त होत आहे. दादर कबुतरखान्याच्या प्रकरणात आता मराठी

एकीकरण समितीने जैन समुदायाच्या आंदोलनाला थेट प्रत्युत्तर देण्याची भूमिका घेतली आहे. समितीचे म्हणणे आहे की, कायद्याचा अवमान करणारे, पोलिसांशी

धक्काबुक्की करणारे, शासकीय मालमत्तेचे नुकसान करणारे आणि न्यायालयाच्या आदेशानंतरही कबुतरांना खाद्य देणाऱ्यांवर कठोर कारवाई व्हायलाच हवी.

कबुतरखाना पुन्हा झाकून बंद
दादर कबुतरखान्याच्या वादावर नव्या घडामोडी घडल्या असून, जैन मुनी निलेशचंद्र विजय यांनी सरकार आणि न्यायालयाला थेट आव्हान दिल्यानंतर काही तासांतच मुंबई महानगरपालिकेने तातडीने कारवाई केली. पालिकेने कबुतरखाना पुन्हा एकदा ताडपत्रीने झाकून बंद केला आहे. यावेळी गेल्यावेळीपेक्षा अधिक काटेकोरपणे चारही बाजूंनी ताडपत्री लावण्यात आली असून, एकही कबुतर आत शिरणार नाही, याची काळजी घेण्यात आली आहे. कबुतरखान्याच्या चारही बाजूंना गोलाकार बॅरिकेडिंग उभारण्यात आले आहे. परिसरात दंगल नियंत्रण पथकासह मोठा पोलीस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला आहे, ज्यामुळे ६ ऑगस्टप्रमाणे पुन्हा आंदोलन करणे जैन समाजाला शक्य होणार नाही. यापूर्वी जैन धर्मीयांनी ताडपत्री हटविण्याचा प्रयत्न केला होता, ज्यावर न्यायालयाने नाराजी व्यक्त केली होती. या प्रकरणातील पुढील सुनावणी १३ ऑगस्ट रोजी होणार आहे. आणि तोपर्यंत कबुतरखाना बंद राहणार की सुरु होणार, याबाबतची उत्सुकता कायम आहे.

त्याचबरोबर, कबुतरखाना हा कायमस्वरूपी बंद करण्यात यावा, अशी त्यांची मागणी आहे. या मागण्यासाठी आणि आंदोलनकर्त्यांच्या अरेरावीविरोधात मराठी एकीकरण समितीने बुधवारी दादरमध्ये मोठे आंदोलन

करण्याचा इशारा दिला आहे. मात्र, या आंदोलनाला पोलीस परवानगी देतात का, हे पाहणे महत्त्वाचे ठरणार आहे. कारण, परवानगी मिळाल्यास परिस्थिती अधिक तापण्याची शक्यता आहे. याशिवाय, मराठी एकीकरण समितीचे कार्यकर्ते

रस्त्यावर उतरल्यास, महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना (मनसे) आणि ठाकरे गटासारखे काही राजकीय पक्ष त्यांना पाठिंबा देऊन आपली ताकद दाखवू शकतात. त्यामुळे दादर परिसरात बुधवारी काय घडते, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

कादिवलीतील तलावात खेकडे पकडताना पिता-पुत्राचा बुडून मृत्यू

■मुंबई । प्रतिनिधी, कादिवली पूर्व येथे एका तलावात खेकडे पकडण्याचा प्रयत्न करताना क्रांती नगर येथील एका वडील आणि त्यांच्या तरुण मुलाचा बुडून मृत्यू झाल्याची दुःखद घटना घडली. कुरार पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, १७ वर्षीय मुलगा वैष्णव पाटील पाण्यात बुडू लागला. तेव्हा त्याला वाचवण्यासाठी त्याचे वडील, ५० वर्षीय एकनाथ पाटील, पाण्यात उतरले. दुर्दैवाने, दोघेही बुडून मरण पावले. तलावाची खोली सुमारे १७ फूट असल्याचे सांगितले जाते. 'अपघाती मृत्यू'चा अहवाल दाखल करण्यात आला असून, पुढील तपास सुरू आहे.

राज्यातील ९ पक्षांची नोंदणी रद्द; निवडणूक आयोगाची कारवाई

■मुंबई । प्रतिनिधी, कोणिसचे नेते राहुल गांधी यांनी निवडणूक आयोगावर गंभीर आरोप केले असताना आता आयोगाने देशातील तब्बल ३३४ राजकीय पक्षांचे अस्तित्व उखडून टाकले आहे. या पक्षांची नोंदणी केंद्रीय निवडणूक आयोगाने रद्द केली आहे. त्यामध्ये महाराष्ट्रातील ९ राजकीय पक्षांचा समावेश आहे. महाराष्ट्रातील अवामी विकास पार्टी , बहुजन रयत पार्टी भारतीय संग्राम परिषद , इंडियन मिलन पार्टी ऑफ इंडिया , नवभारत डेमोक्रेटिक पार्टी , नवबहुजन समाजपरिवर्तन पार्टी , पीपल्स गार्डियन , द लोक पार्टी ऑफ इंडिया आणि युवा शक्ती संघटना या पक्षांची नोंदणी रद्द करण्यात आली आहे. जे पक्ष सलग सहा वर्षांपासून कोणत्याही निवडणूक प्रक्रियेत सहभागी झालेले नाहीत आणि ज्यांचा

नोंदणीकृत पत्ता अस्तित्वात नाही अशा पक्षांवर निवडणूक आयोगाने ही कारवाई केली आहे.निवडणूक आयोगाने स्पष्ट केले की, लोकप्रतिनिधी कायदा १९५१ मधील कलम- २९ बी आणि कलम- २९ सी नुसार कोणत्याही राजकीय पक्षाने नोंदणी झाल्यानंतर पाच वर्षांच्या आत किमान एकदा निवडणूक लढवणे आवश्यक आहे. जर पक्षाने सलग सहा वर्षे कोणत्याही निवडणुकांत भाग घेतला नाही, तर त्याला आयोगाच्या यादीतून वगळले जाऊ शकते. नोंदणी रद्द झालेल्या पक्षांना आता लोकप्रतिनिधी कायदा आणि इतर संबंधित कायद्यांनुसार कोणतेही निवडणूक लाभ मिळणार नाहीत.यात निवडणूक आहे.आयोगाने असेही स्पष्ट केले आहे की,या निर्णयाने प्रभावित कोणताही पक्ष ३० दिवसांच्या आत या निर्णयाविरोधात अपील करू शकतो. हा निर्णय निवडणूक प्रक्रियेतील पारदर्शकता आणि सक्रिय राजकीय सहभाग सुनिश्चित करण्यासाठी एक महत्त्वाचे पाऊल मानले जात आहे.

बांधकाम विभागाच्या चुकीच्या नियोजनामुळे कोट्यवधींचा खर्च पाण्यात, 'सायन-पनवेल'वरील सब-वे होणार जमीनदोस्त

■पनवेल । प्रतिनिधी, १२ वर्षांपूर्वी सायन-पनवेल महामार्गाचा विस्तार करताना पादचाऱ्यांच्या सुरक्षेसाठी बांधण्यात आलेल्या भुयारी मार्गाचा वापर कधी झालाच नाही. बांधकाम विभागातील अभियंत्यांच्या चुकीच्या नियोजनामुळे कोट्यवधींचा खर्च पाण्यात गेला. यामुळे तब्बल १२ वर्षांनंतर वापरात नसलेले कळंबोली ते चेंबूरपर्यंतचे १८ भुयारी मार्ग तोडून जमीनदोस्त केले जाणार आहेत. या तोडकामाची सुरुवात कळंबोली सर्कलपासून सुरू झाली आहे.

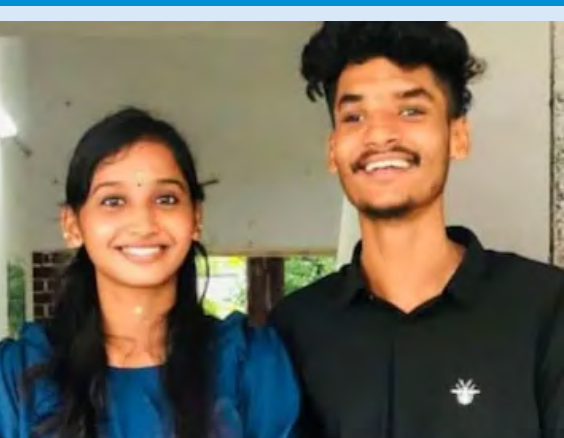
बांधा, वापरा आणि हस्तांतरित करा या तत्वावर सार्वजनिक बांधकाम विभागाने १२ वर्षांपूर्वी सायन-पनवेल महामार्गाचा विस्तार केला. अत्यंत वर्दळीच्या डांबरी महामार्गाचे कॉन्क्रीटीकरण करून रँदीकरण करण्यात आले. महामार्ग

मार्गात वीज नसणे, पाणी साठणे आदी समस्यांमुळे पादचाऱ्यांना भुयारी मार्गाचा वापर करता आला नाही. नागरिकांनी तक्रारी केल्या. परंतु नियोजन फसलेले भुयारी मार्ग निर्णमित चालू करण्यास बांधकाम विभागाला अपयश आले. अखेर १२ वर्षांनंतर सार्व, बांधकाम विभागाच्या अखत्यारितील सर्वच्या सर्व भुयारी मार्ग जमीनदोस्त करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. कळंबोली ते वाशी खाडीपुलापर्यंत सुमारे १० भुयारी मार्ग आहेत. मानखुर्द ते चेंबूर परिसरातीलही हे मार्ग आहेत. भुयारी मार्गाचे नियोजन चुकल्यामुळे आता तोडण्याची वेळ आल्याचे बांधकाम विभागातील वरिष्ठ अधिकार्यांचे म्हणणे आहे. कळंबोली सर्कल येथील एमजीएमसमीर अडथळा ठरणार्या भुयारी मार्गापासून या तोडकामाला सुरुवात झाली आहे. बांधकाम

विभागाने स्वतःकडील यंत्रणेतून हे तोडकाम सुरू केले आहे. चांगल्या दजाचे बांधकाम असल्यामुळे कॉन्क्रीट तोडण्यासाठी अधिक क्षमतेच्या साधनांचा वापर करावा लागत असल्याचे कर्मचाऱ्यांनी सांगितले. कोट्यवधी खर्चून बांधलेल्या भुयारी मार्गात खर्च झालेले पैसे कोणाकडून वसूल करणार असा प्रश्न आहे. 'आक्षेपाहं प्रकार होते सुरू' भुयारी मार्गाचा वापर नागरिकांना करता आला नाही. पावसाचे पाणी साठून राहाते. काही ठिकाणी भुयारी मार्गात आक्षेपाहं प्रकार सुरू होते. नागरिकांच्या सुरक्षेच्या कारणास्तव आम्ही भुयारी मार्ग तोडण्याचा निर्णय घेतला आहे, असे सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या (चेंबूर) कार्यकारी अभियंता कल्याणी गुप्ता यांनी सांगितले.

'रमीझ धर्मातरासाठी दबाव टाकतोय...', सोनाचा शारिरिक अन मानसिक छळ, हादरवून टाकणारे शेवटचे शब्द

■मुंबई । प्रतिनिधी, धर्मातरासाठी बॉयफ्रेंडकडून दबाव येत असल्यामुळे २३ वर्षांच्या तरुणीने गळफास घेऊन आयुष्य संपवले आहे. प्रियकर आणि त्याच्या नातेवाईकांनी आपल्या मुलीवर लग्न करण्याआधी इस्लाम धर्म स्वीकारण्यासाठी दबाव आणला, असा आरोप मुलीच्या नातेवाईकांनी केला आहे.

धर्मातरासाठी बॉयफ्रेंडकडून दबाव येत असल्यामुळे २३ वर्षांच्या तरुणीने गळफास घेऊन आयुष्य संपवले आहे. प्रियकर आणि त्याच्या नातेवाईकांनी आपल्या मुलीवर लग्न करण्याआधी इस्लाम धर्म स्वीकारण्यासाठी दबाव आणला, असा आरोप मुलीच्या नातेवाईकांनी केला आहे. शनिवारी सोना एल्डोस हिचा मृतदेह तिच्या राहत्या घरी लटकलेल्या अवस्थेमध्ये सापडला होता. यानंतर पोलिसांनी सुरुवातीला अनैसर्गिक मृत्यूची नोंद केली होती, पण नंतर पोलिसांना सोनाने लिहिलेली एक नोट सापडली, ज्यात तिने आपला धर्मातरासाठी शारिरिक आणि

मानसिक छळ होत असल्याचे सांगितले होते. शिक्षक प्रशिक्षण अभ्यासक्रमाची विद्यार्थिनी असलेल्या सोनाने तिच्या चिड्डीत तिचा प्रियकर रमीझ, त्याचं कुटुंब आणि मित्रांवर धर्मांतर करण्यास भाग पाडल्याचा आरोप केला आहे. रमीझ सोनाला लग्नाची नोंदणी करण्याच्या

बहाण्याने आपल्या घरी घेऊन गेला. यानंतर रमीझच्या कुटुंबाने सोनाला इस्लाम धर्म स्वीकारला तरच रमीझशी तुझं लग्न होऊ शकतं, असे सांगितले. सोनाची चिड्डी मिळाल्यानंतर पोलिसांनी रमीझला ताब्यात घेतलं असून त्याला अटकही करण्यात आली आहे. रमीझवर भारतीय न्याय संहिता च्या कलम ६९ अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे, जो लग्नाचे खोटे आश्वासन देऊन लैंगिक संबंधांशी संबंधित आहे. केरळच्या एरनाकुलम जिल्ह्यामध्ये घडलेल्या या घटनेमुळे खळबळ माजली आहे. सोनाची आई बिंदू ही घरकाम करणारी महिला आहे. एका वृत्तवाहिनीला दिलेल्या मुलाखतीमध्ये सोनाच्या आईने रमीझच्या

कुटुंबावर आरोप केले आहेत. रमीझच्या कुटुंबाने लग्नाचा प्रस्ताव आणला, पण त्यांनी लग्नासाठी धर्मांतर करण्याचा आग्रह धरला. सोना सुरुवातीला प्रेमापोटी सहमत झाली, पण नंतर रमीझचं नाव अनैतिक तस्करीच्या प्रकरणात जोडलं गेलं आणि तिने याला नकार दिला, असे सोनाची आई म्हणाली आहे. माऱ्या मुलीचं रमीझवर खरोखर प्रेम होतं, तस्करी प्रकरणानंतरही ती रमीझसोबत लग्न करायला तयार होती, पण तिने धर्मांतराला नकार दिला. यानंतर रमीझच्या कुटुंबाने सोनाला एका खोलीमध्ये बंद केला आणि तिला मारहाण करून धमकी दिली, असा आरोपही सोनाच्या आईने केला आहे. याप्रकरणी पोलिसांकडून रमीझच्या संपूर्ण कुटुंबाची चौकशी सुरू आहे.

बेस्ट कर्मचारी पतपेढी निवडणूक ! दोन शिवसेनेची अजब युती, ठाकरे गट आणि मनसेच्या पॅनेलमध्ये शिंदे गटाची महिला

■मुंबई । प्रतिनिधी, बेस्ट कर्मचारी पतपेढीच्या निवडणुकीत दोन शिवसेनेची अजब युती पाहायला मिळत आहे. कारण शिवसेना ठाकरे गट आणि मनसेच्या पॅनेलमधून शिवसेना शिंदे गटाची महिला पदाधिकारी निवडणूक लढवत आहे. शिवसेना शिंदे गटाच्या भाष्यखळ विधानसभा संघटिका बबिता पवार यांचा बेस्ट कामगार सेनेच्या उत्कर्ष पॅनेलमध्ये समावेश झाला आहे. बबिता पवार या शिंदे गटाच्या माजी आमदार यांमिनी जाधव यांच्या जवळच्या कार्यकर्ता आहेत. बबिता पवार यांना पॅनेलमध्ये घेतल्याने ठाकरे गटातील शिवसेना पदाधिकाऱ्यांची नाराजी आहे. बबिता पवार पक्षात प्रवेश घेत असेल तरच तिची उमेदवारी कायम ठेवा, अन्यथा तिला पॅनेलमधून बाहेर काढा असे पक्षातील वरिष्ठ नेत्यांनी आदेश दिल्याची माहिती मिळत आहे. स्थानिक पदाधिकाऱ्यांनी आज वरिष्ठांची भेट घेवून नाराजी

कळवल्याची माहिती मिळाली आहे. या निवडणुकीत पहिल्यांदाच दोन्ही ठाकरे एकत्र आल्याचे पाहायला मिळाले. बेस्ट कामगार सेनेचे अध्यक्ष सुहास सामंत आणि मनसेचे मुंबई अध्यक्ष संदीप देशपांडे यांच्यात युतीबाबत चर्चा झाली होती. ही युती मराठी अस्मिता आणि कामगारांच्या हक्कांसाठी लढण्याच्या उद्देशाने केली गेली आहे. सध्या बेस्ट पतपेढीवर ठाकरे गटाच्या बेस्ट कामगार सेनेची सत्ता आहे. गेल्या नऊ वर्षांत कामगार कल्याणासाठी केलेल्या कामांमुळे त्यांना पाठिंबा आहे, आणि आता

मनसेच्या सहभागाने ही ताकद वाढेल, असा विश्वास व्यक्त केला जात आहे. शिवसेना ठाकरे गट आणि महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना (मनसे) यांनी 'उत्कर्ष पॅनेल' अंतर्गत बेस्ट कर्मचारी सहकारी पतपेढीच्या निवडणुकीसाठी युती केली आहे. ही निवडणूक १८ ऑगस्ट २०२५ रोजी होणार आहे. बबिता पवार, ज्या शिवसेना शिंदे गटाच्या भाष्यखळ विधानसभा संघटिका आणि माजी आमदार यांमिनी जाधव यांच्या जवळच्या कार्यकर्त्या आहेत, त्यांना ठाकरे गटाच्या उत्कर्ष पॅनेलमधून उमेदवारी देण्यात आली आहे. ठाकरे गटातील काही स्थानिक पदाधिकारी बबिता पवार यांच्या उमेदवारीला विरोध करत आहेत, कारण त्या शिंदे गटाच्या कार्यकर्त्या आहेत. त्यांनी ठाकरे गटात प्रवेश करावा, अन्यथा त्यांची उमेदवारी रद्द करावी, अशी मागणी पक्षातील वरिष्ठ नेत्यांकडे करण्यात आली आहे.

संपादकीय...

संपादक
दिपक मोरेश्वर नाईक

अतिरेक नको!

कबुतर हे खरं तर शांततेचे प्रतीक. पण, या शांततेच्या प्रतीकानेच सध्या मुंबईत अशांतता निर्माण झाली आहे. शांतता, अहिंसा आणि जीवदेव्यवर अतोनात श्रद्धा असलेल्यांना आपल्या या श्रद्धेच्या समर्थनार्थ हातात चाकू-सुरे घ्यावे लागत आहेत! ‘अहिंसेच्या रक्षणार्थ हिंसा झाली तरी हरकत नाही’ यासारखी विधानंही कोणी करू लागले आहेत!! आपल्या म्हणण्याच्या समर्थनार्थ भाषा वापरतानाही विवेकाची पातळी सोडू नये, ही शिकवण हल्ली लोप पावत चालली आहे. शिवाय, परमतसहिष्णुता म्हणूनही काही गोष्ट असते. दया, करुणा सहिष्णुतेची अनेक अंगं, अनेक आविष्कार आहेत. त्यातलं कुठलं एक दर्शनच खरं, तेच अंतिम असं मानणं म्हणजे ‘विश्वाचं अंतिम सत्य आपल्यालाच उमगलं’ असा दावा करण्यासारखं आहे. हा दावा कोणाला करायचा असेल, तर हरकत नाही. पण, त्यातून आपण आपल्यालाच परमपूजनीय असलेल्या महापुरुषांच्या पुढे जातो आहोत, हे समजून घेतलेलं बरं. उच्चरवात आक्रमक बोलणं हा सध्याच्या जमान्याचा रिवाजच झाला आहे. ज्यांची आत्मशांती हरवली आहे, असे लोक बाहेर अधिकाधिक वरच्या पट्टीत जातात. सर्वसामान्यांसाठी हे ठीक आहे. पण, ज्यांनी आपलं संपूर्ण आयुष्य आत्मशांतीच्या शोधार्थ, आत्मिक अध्यात्मासाठी समर्पित केलं आहे, त्यांनी तरी समाजाला याचं भान दिलं पाहिजे. आपला तोल ढळणार नाही, याची काळजी स्वतःच घेतली पाहिजे. कबुतरांच्या विडंबने आणि त्यांच्या पंखांनी होणारं प्रदूषण आणि त्यातून माणसाला होणारे विकार राहिले बाजूला; त्याआधी हे प्रदूषण थांबवा, असं म्हणण्याची वेळ आली आहे. कबुतर हा संपूर्ण शाकाहारी पक्षी आहे, या धारणेपोटी त्याला शाकाहारी समाजात, विशेषतः जैन समाजात विशेष स्थान आहे. जैन समाजाच्या या धारणेपोटीच मुंबईत कबुतरखान्यांचा उगम झाला असावा. मुंबईत सध्या ५१ अधिकृत कबुतरखाने आहेत. याशिवाय जैन समाजाची वस्ती जिथेजिथे वाढत जाते, तिथेतिथे या कबुतरखान्यांची संख्याही वाढत जाताना दिसते. अशा अनौपचारिक कबुतरखान्यांची संख्या यापेक्षा अधिक असण्याची शक्यता आहे. खाण्यास आयतं आणि मुबलक मिळत असल्याने मुंबईतील कबुतरांची संख्या झपाट्याने वाढते आहे. गेल्या तीन वर्षांत ही संख्या दीडशे टक्क्याने वाढल्याने अतिसंख्येचे प्रश्न निर्माण झाले आहेत. विधान परिषदेत पावसाळी अधिवेशनात त्याचीच चर्चा झाली. त्या चर्चेचा अनुषंगाने मुंबई महानगरपालिकेने कारवाई करायला घेतली. त्याच्या विरोधातून प्रकरण उच्च न्यायालयात गेलं. उच्च न्यायालयाने कारवाईला स्थगिती देण्यास नकार दिला. कबुतरप्रेमी त्यामुळे आक्रमक झाले आणि ‘न्यायालयाला झुगारून देण्या’ची, ‘प्रसंगी कायदा हातात घेण्या’ची, ‘कबुतरांच्या संरक्षणासाठी हिंसा झाली तरी बेहतर’ अशा अशयाची विधानं सुरू झाली.

भूतदया, प्राणी-पक्षीप्रेम वाईट आहे, असं कोणीही मनुष्यमात्र म्हणणार नाही. तसं कोणत्याच धर्मात नाही. उलट, पुण्यप्राप्तीचा हा सर्वात सोपा मार्ग सर्वत्र मानला जातो. पुण्यप्राप्तीबरोबरच पत्रिकेतील दोष, ग्रहदोष घालवण्यासाठी, किमानपक्षी त्याची तीव्रता कमी करण्यासाठी तरी असे मार्ग अवलंबावेत, असं सांगितलं जातं. पूर्वी केवळ ज्योतिषी, ग्रह गोलाधाचं तज्ज्ञ म्हणवणारे असं सांगत असत. आता ‘यू-ट्युब’वर याच पेव फुटलं आहे. पक्षांना दाणापाणी, गाईंना (समस्या गंभीर असेल, तर विशिष्ट रंगाच्या!) चारापाणी, कुत्र्या-मांजरांची सेवा, असे नानाविध प्रकार सांगितले जात असल्याने त्यावर हुकूम उपाय करणाऱ्यांची संख्याही अतोनात वाढू लागली आहे. मुंबई किंवा तत्सम शहरांत त्याचे गंभीर दुष्परिणाम दिसू लागले आहेत. माणसांच्या स्थलांतराने शहरांचे व्याप नियंत्रणाबाहेर गेले आहेतच. त्यात प्राणी-पक्षांच्या वाढत्या संख्येने स्वच्छतेचे, नागरी समस्यांचे नवेच प्रश्न निर्माण होऊ लागले आहेत. सांडपाणी व्यवस्था, स्वच्छतेचा मुळत अभाव आणि त्यात ही नवी भर! अनेकांना याची जाणीव नाही; त्यामुळे, गांभीर्यही नाही. स्थानिक प्रशासनाला या समस्यांना तोंड द्यावं लागत असल्याने नागरी सुव्यवस्थेचा भाग म्हणून त्यांना काही पावलं उचलण्याची निकड भासते आहे. ज्यांना आपलं शहर सुव्यवस्थित, नेटकं असावं असं वाटतं, त्यांनी या यंत्रणांची भूमिकाही समजावून घेतली पाहिजे. कबुतरांचा त्रास नको, म्हणून स्वतःच्या घराला जाळ्या लावणाऱ्यांनी सार्वजनिक उपद्रवाचा विषयही समजून घेतला पाहिजे. कबुतरांची विष्टा आणि पंखांचा मानवी आरोग्यावर होणाऱ्या दुष्परिणामांची चर्चा वैद्यकीय भाषेत यापूर्वी झाली आहे. जेव्हा हे प्रमाण अति होतं, त्यावेळी होणारा दुष्परिणामही मोठा असतो. तरीही सरकार आणि न्याय यंत्रणेला तज्ज्ञांकडून अधिकृत आणि नेमका अहवाल आवश्यक वाटला, तर तेही योग्यच म्हणावं लागेल. अशा अहवालांच्या आधारेच शास्त्रीय निर्णय झालेला केव्हाही चांगलाच. तोपर्यंत कबुतरांना खायला घालण्याची जबाबदारी महापालिकेने स्वतः घेतली. हेही योग्यच म्हणता येईल. ज्यांना पुण्यच कमवायचं आहे, त्यांच्यासाठी अन्य अनेक मार्ग उपलब्ध आहेत. वैद्यकीय सुविधांसाठी मुख्यमंत्री आणि उपमुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता कक्षाला येणारे विनंतीअर्ज पाहिले, तर तिकडेही मदतीचा ओघ वाढवता येईल. शिक्षणासाठी गरीब विद्यार्थ्यांना मदत करता येईल. सरकारी प्राणीसंग्रहालयांच्या देणग्यांतही नियमित रक्कम पाठवता येईल. कुणाच्या जीवाशी खेळून कुणाचा जीव वाचवण्याला कुठे समर्थन मिळेल, असं वाटत नाही. आपल्या धार्मिक शिकवणीचा शिकवणुकीचा गाभा लक्षात घेऊन सगळ्यांनीच संयमाने वागावं, हे सर्वोत्तम!!

सुखावणारा ऋतुगंध

तुझी माझी पहिली भेट म्हणजे
मृदूधाचे अनमोल
दरवळते अंतर
नाते तुझे मी माझे हृदयस्थ
सुंदर
बहरत राहते माज्या मनी
निरंतर...

ग्रीष्माच्या धगीत
पोळणारी धरित्री, मल्लू
झालेली हिरवाई, थांबलेला
वारा आणि वर तप्त आग
ओकणारा सूर्य आणि निरश्र
चकचकीत आकाश...
आणि हे सगळे बदलणारा
तो जादूई येतोच...
कुटून कसे कोण जाणे पण
भराभर काळ्या मेघांचे सैन्य
आभाळत दाखल होते. वीज
या मेघावर आसूड ओढते...
जोरात नगारा घुमू
लागतो. वारा उन्मादात
चहुबाजूंनी सैरावैरा धावू
लागतो. झाडांचे नृत्य सुरू
होते आणि मग टिपीर तालात
टपोर पाण्याच्या थेंबमाळा
धरतीला भेटण्यासाठी
आवेगाने येतात. मातीला
त्याचा स्पर्श होताच मृदंध
उधळतो. हा पहिला दरवळ
आपले अवघे तनमन
वेढणारा असतो. ही वर्षा

ऋतूची गंधाळ अवर्णनीय
पहिली भेट असते.
मातीच्या सुपीक कुशीत
बीज रुजते. हिरवाई चहू
बाजूंनी बहरून येते.
फुलांचा, धान्याचा (भुईमूग,
चवळी, मूग इत्यादी.)
ओल्या गवताचा, रान
फुलांचाही ओलसर गंध
मनात भरून राहतो. वर्षा
ऋतूतूला सगळ्यात गंधित
महिना म्हणजे श्रावण.
पारिजातकाच्या सुगंधी
दरवळत वेढून राहणारा.
केवडा, चाफा, कण्हेर,
जास्वंद, कोरंटी, गुलबक्षी,
गणेश वेल किती किती
रंगांची आणि गंधाची
उधळण करणारा हाच ऋतू
असतो. कोवळ्या किरणांचा
सोनरा सफरंगी इंद्रधनुष्य
आपल्याला खिळवून
ठेवतो. याच महिन्यात
श्रावण सोमवार. हिरवी
बिल्व प्रले, कापूर, धूप
दरवळ दसनात वाढविणारे,
मंगळगौर, श्रावण शुक्रवार,
शनिवार, सोमवार अनेक
सणांना पुरणाच्या आरत्या
आणि साग्रसंगीत नैवेद्याचे
ताट यांचा सुवास रसना
चेताविणारा असतो.

भाद्रपद महिन्यात गौरी-
गणपती, अनेक सुगंधी फुले,
दुर्वा, मोदक, पंचखाद्य किती
किती तरी दरवळ मन गुंतवून
ठेवणारे असतात. अश्विन
महिन्यात झेंडू, शेवंती,
सूर्यफूल इत्यादी रसरसून
फुलतात. धान्याची कणसे
डोलू लागतात. नवरात्र,
दसरा सगळेच तृप्त सुंदर
गंधात भरलेले असतात.
पावसाळा हा ऋतू सगळ्यांना
सुखावणारा ऋतू आहे.
कारण तो धरतीला तृप्त
गंधित करतो. आकाशातले,
निसर्गातले फळा-फुलांचे,
भाज्यांचे अनेक रंग गंध
मनाचा ठाव घेतात ते
याच ऋतूत. समृद्धीबरोबर
समाधान आणि सौंदर्य देतो.
हे सगळे लक्षात ठेवून आपण
पर्यावरण सांभाळले तर ना
तो रूसणार किंवा ना अति
बरसणार. छान सलग टपोरे
थेंब घेऊन येईल आणि तुप्त
करून जाईल. हो नां? शेवटी
कोणतेही नाते असो दोन्ही
बाजूंनी काळजी घेतली,
समजून घेतले तरच ते
फुलते.

म्हणूनच पावसाला असे
सांगावे वाटते.
ओढ लागावी तुज्या
वेळेवर येण्याची
पण पर्यावरणाची काळजी
आम्ही
ध्यायला हवी
तरच वर्षाऋतू गंधाळत
राहील
मनभर त्याची विविध
तालात
बरसेल नित थेंबमाळ
नवी.

एस. टी. तोट्यात का? योग्य विचार व्हावा!

राज्याची जीवनवाहिनी म्हणून ओळखली जाणारी एस. टी. ही आर्थिक गतेंत इतकी सापडली आहे, की कर्मचाऱ्यांना महिन्याला वेतन देणेही आता कठीण होत चालले आहे. त्यासाठी दर महिन्याला शासन दरबारी मदतीसाठी उभे राहावे लागत आहे. साधारणपणे १९९० नंतर एस. टी. महामंडळ तोट्यात जाण्यास प्रारंभ झाला व हा तोट्याचा आलेख चढताच राहिला आणि दुसरीकडे खासगी वाहतूकदारांच्या फायद्याचा आलेख मात्र चढताच राहिला. जर खासगी वाहतूकदार आपला व्यवसाय फायद्यात करू शकतात, तर एस. टी. महामंडळ तोट्यात का चालले आहे. याचा गांभीर्याने विचार करण्याची आवश्यकता आहे.

एस. टी. महामंडळ फायद्यात चालावे अशी राज्य शासनाची मानसिकता असेल तर एस. टी. महामंडळाला पूर्ण स्वातंत्र्य देणे आवश्यक आहे. महामंडळावर राज्य शासनाचा अंकुश असावा पण हस्तक्षेप नको. चालक, वाहक आणि कर्मचारी यांच्या बदलीतही राज्य शासनाचा हस्तक्षेप असतो तो आता तरी बंद करावा त्यापेक्षा परिवहन विभाग आणि वाहतूक विभाग यांनी नियमांची अंमलबजावणी योग्य रीतीने आणि काटकोरपणे केल्यास राज्य शासनाला एस. टी. महामंडळाला अनुदान देण्याची गरज भासणार नाही. खासगी वाहतूकदारांना कोणतेही अनुदान नसताना ते जर आपला व्यवसाय फायद्यात करू शकतात तर एस. टी. महामंडळ आपला व्यवसाय फायदा नको, तर ना नफा, ना तोटा का करू शकत नाही याचा अभ्यास करणे गरजेचे आहे. नुकत्याच घेतलेला भाडेपट्टा कराराचा कालावधी वाढवून ३ घेण्याच्या निर्णयामुळे फायदा सोडा, तोटा आपखीच वाढेल. त्यावेळी एस. टी.च्या जागा विकून एस. टी. महामंडळाचा तोटा कसा काय भरून निघेल हे एक कोडेच आहे. एस. टी. महामंडळ तोट्यात जाण्यासाठी अनेक

करणे आहेत, प्रमुख्याने एस. टी.वरील संचालक मंडळ, प्रशासन, प्रादेशिक परिवहन विभाग आणि शासनाचा हस्तक्षेप या आहेत. एस. टी. महामंडळाच्या संचालकाची नेमणुका हे राज्यशासन करते. हे संचालक कोण असतात? तर ते राजकारणी नेत्यांचे हित-संबंधी व्यक्ती असतात. त्यांचा सार्वजनिक प्रवासी वाहतूकीचा अभ्यास किती असतो हा एक संशोधनाचा विषय असतो. १९६० पासून सुरुवातीच्या २५ ते ३० वर्षांच्या कालावधीत सन्मानाने आणि फायद्यात चालणारी एस. टी. तोट्यात का जाऊ लागली याचा कधी अभ्यास, विचार तरी कोणी केला का? की फक्त एस. टी. महामंडळाच्या कामाकरिता निघणाऱ्या निविदाचाच विचार केला गेला. एस. टी. फायद्यात चालवी म्हणून संचालक मंडळ काय प्रयत्न करते? याचा राज्य शासनाने त्यांना कधी जाब विचारला का? एस. टी. महामंडळ प्रामुख्याने प्रवासी आणि एस. टी. कर्मचारी यांच्यामुळेच चालते हे कोणीच नाकारू शकत नाही, म्हणून संचालक मंडळात किमान एक संचालक तरी प्रवाशांचा प्रतिनिधी असावा आणि एक संचालक एस. टी. कर्मचाऱ्यांचा प्रतिनिधी असावा. जेणेकरून त्यांचा अनुभवाचा आणि अभ्यासाचा उपयोग करून घेता येईल.

दुसरी गोष्ट म्हणजे प्रशासन एस. टी.चे प्रशासकीय कामकाज एस. टी. मंडळाचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक

आणि सर्व महाव्यवस्थापक पाहतात, संचालक मंडळाच्या मार्गदर्शनाने, सहकार्याने धोरणात्मक निर्णय घेतात. काही वर्षांपूर्वी एस. टी. महामंडळाचे अध्यक्ष हे सत्ताधारी पक्षाचे विद्यमान आमदार असायचे पण नंतर एखादेवेळी एस. टी.चे हित पाहून एस. टी.चे अध्यक्ष म्हणून परिवहन मंत्री, महाराष्ट्र सरकार यांचीच नियुक्ती केली जाऊ लागली. ती आजतागायत. हा राज्य शासनाने घेतलेला निर्णय योग्य की अयोग्य याचा विचार कारण्यांची आवश्यकता आहे. हा निर्णय घेतल्यापासून एस. टी.ची प्रगती झाली की अधोगती? त्यावेळेपासूनच एस. टी. तोटा वाढायला लागला, एस. टी.चा तोटा कमी करण्यासाठी बांधा, वापरा विचार हस्तांतरित करा. एस. टी.चे भूखंड भाडेत्त्वावर देणे, गाड्या भाडेत्त्वावर घेणे यासारखे अनेक निर्णय घेऊन एस. टी. महामंडळ अधिकच अडचणीत आणि तोट्यात आले. एस. टी.चा तोटा कमी करण्यासाठी प्रवासी भाडे वाढ, भाडेपट्टाचा कालावधी वाढविणे असे पर्याय नसून वाढत गेलेला आर्थिक भ्रष्टाचार हे असून याचा अभ्यास करून त्यावर वेळीच उपाययोजना करणे गरजेचे आहे. परिवहन मंत्रीच एस. टी. अध्यक्ष असल्यामुळे उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय, महाव्यवस्थापक आणि तत्सम अधिकारी आपले विचार, मत, सूचना किंवा निर्णय ठामपणे मांडू शकत नाहीत किंवा मांडत नाही. पूर्वी अध्यक्ष-उपाध्यक्ष तथा

व्यवस्थापकीय संचालक, महाव्यवस्थापक आणि तत्सम अधिकारी एकत्रित धोरणत्मक किंवा निर्णय घेत, आवश्यक त्या ठिकाणी परिवहन मंत्री यांची मदत, मार्गदर्शन घेत. त्यामुळे कोणताही निर्णय घेताना सखोल अभ्यास व चर्चा व्हायची. आता वर वर विचार करून निर्णय घेतले जातात. आताचेच उदाहरण द्यायचे झाल्यास गणपती उत्सवात कोकणवासीय प्रवाशांकडून वैयक्तिक तिकीट घेतल्यास प्रवास भाड्यात १५% सवलत आणि गुपधारक प्रवाशाला ३०% जादा प्रवासी भाडे, म्हणजे किरकोळ विक्रीवर सवलत, घाऊक विक्रीवर अधिभार, हे कोणते व्यवसायिक धोरण? ही सूचना सुचवणारे सुपीक डोके कोणाचे? ३०% प्रवास भाडेवाढीचा निर्णयाला प्रवाशांचा निषेध, नाराजी यामुळे एका दिवसात निर्णय मागे घ्यावा लागला. एस. टी. वर ही नामुष्की कोणामुळे आली? अशा निर्णयामुळे एस.टी. चा प्रमुख घटक प्रवासी एस. टी.पासून दुरागत आहे. वाहतूक (फळ.ड.) विभाग. एस. टी. प्रवासी वाहतूक आणि खासगी प्रवासी वाहतूक यांच्या नियमांचे वाहतूक विभागकडून पाहिजे तशी अंमलबजावणी केली जात नाही. एस. टी.ची प्रवासी वाहतूक ही टप्प्याची वाहतूक आहे, त्यासाठी प्रवासी कर प्रणाली वेगळी असून जास्त प्रमाणात कर द्यावा लागतो. खासगी वाहतूकदारांनी थेट प्रवासी वाहतूक केली पाहिजे, पण तेही टप्प्याची वाहतूक करतात. एस. टी.

आगार, एस.टी. बसस्थानक, एस.टी. थांबा यापासून २०० मिटरपेक्षा लांब खासगी गाड्या उभ्या करण्याची परवानगी असते, त्याचप्रमाणे खासगी गाड्यांची बुकिंग कार्यालयेसुद्धा २०० मीटर लांब असली पाहिजे, हे सर्व नियम सरसकट धाव्यावर बसविले जातात. एस. टी. मध्यवर्ती कार्यालय आणि मुंबईतील मध्यवर्ती मुंबई सेंट्रल आगार यांचा मुख्य दरवाजा शेजारी खासगी प्रवासी वाहतूकदारांची बुकिंग कार्यालये आहेत. याकडे वाहतूक परिवहन विभाग का दुर्लक्ष करतो? हे न उलगडणारे कोडे आहे. एस. टी. अधिकारी याबाबत आपले अध्यक्ष तथा परिवहन मंत्री यांच्याकडे तक्रार का करीत नाही? त्यांच्या निदर्शनास का आणून देत नाही, याचाही विचार करावा लागेल. राज्य शासनाचे परिवहन मंत्रीच एस. टी. महामंडळाचे अध्यक्ष असल्यामुळे राज्य शासनाचा प्रत्यक्ष हस्तक्षेप असतो. अध्यक्ष यांच्या निर्णयावर संचालक, उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, एस. टी. वरिष्ठ अधिकारी आपले स्पष्ट मत मांडत नाही असे वाटते. एस. टी. कर्मचारी बदलीपासून ते धोरणत्मक निर्णयापर्यंत राज्य शासनाच्या परवानगीने किंवा सुचनेने घ्यावे लागतात. राज्य शासन परवानगीने व सुचनेने कित्येक चालक-वाहक यांच्या बदल्या केल्या जातात, त्यामुळे काही आगारात गाड्या उपलब्ध असतात पण चालक-वाहक यांची कमतरता असते, तर काही आगारात चालक-वाहक उपलब्ध असतात, तर गाड्यांची कमतरता असते. काही ठिकाणी तर प्रवाशांची उपलब्धता नसतानाही स्थानिक लोकप्रतिनिधींच्या आग्रहाखाली गाड्या चालवाव्या लागतात. एस. टी. गाडीला गरज भारमान कसे आणि कोठे मिळेल हे एस. टी.चा चालक-वाहक, आगर व्यवस्थापक आणि प्रवासीच सांगू शकेल. त्यांच्या सूचनांचा आदर आणि विचार केला, तर एस. टी. चा तोटा नक्कीच कमी होईल, किंबहुना एस. टी. फायद्यात येईल.

घरातील जबाबदारी सर्वांचीच!

आणी तिच्या पाठीमागे तिचे संपूर्ण कुटुंब जाहिरातीत उभे दिसत असले तरी, स्वच्छता कशी करावी व कशाने करावी हे फक्त त्या बाईलाच समजावून दिलेले दाखवतात. जणू काही घरातील सर्वच प्रकारची सफाई करण्याची जबाबदारी फक्त आणि फक्त घरातील बाईचीच असते.

स्त्री घरात जीव ओतते, प्रत्येक गोष्टीला स्वतःची जबाबदारी मानून ती राबते. काम करते, त्यात ती कसलाच कमीपणा मानत नाही. कुटुंबातील सदस्यांसाठी वाटेल ती जबाबदारी पेलण्यात ती धन्यता मानते. पण म्हणून सगळीच कामे करणं हे काही तिचे जन्मसिद्ध कर्तव्य नाहीए, जे तिनेच करायला हवं. आजही अशी किती घरां आहेत जेथे मोठी झालेली मुलं व माणसंआपली अंतर्वस्त्र स्वतःच्या हाताने धुवून वाळत घालतात आणि ती आपली जबाबदारी समजतात? ही कामं घरातील मुलीवर लादली जातात, पण मुले आणि पुरुष

ग्लासही ते भरून घेत नाहीत. स्वयंपाकघरात साधे पाऊलही ठेवत नाहीत! अशी फुटकळ प्रौढी मिरवणाऱ्या आपल्याच काही भगिनींची खरेतर कीव येते. चुकीच्या गोष्टींचे किती ते कौतुक करावं बरं! कुटुंबातील प्रत्येक सदस्याने घरातील प्रत्येक काम स्वतःचे समजून न सांगता करावे ही अतिशय सहज शक्य असणारी अवश्यक गोष्ट आहे. पण तरीही, घरातील सगळीच कामे फक्त मुली व स्त्रियांनीच करायची हा चुकीचा विचार अजूनही पुरता हद्दपार झालेला नाही.

कधीतरी घरात वाद झाले, आणि बाईने आपल्या घरातील कामाविषयी जरा बोलून दाखवले की, दुखावलेला पुरुषी अहंकार लगेचच, मला तुझी गरज नाही, माझे मी करू शकतो म्हणत अगदी सहज तिला दुखावून जातो. काही बाहेर जाऊन आपले खाणे-पिणे भागवतात, तर काही घरातच आपले पाककौशल्य वापरत स्वतःला हवं ते आणि हवं तसं बनवून खातात. क्षणात तिची गरज शून्य असल्याचे दाखवतात. पण हे करताना फक्त स्वतःपुरतं करून खाणं यात अगदी घरातील लेकरांनाही जमेस आलेली जात नाही. जणू त्याची ही जबाबदारी फक्त तिची एकटीचीच. शिवाय स्वयंपाक बर्नाविताना, किचन ओट्ट्यावर झालेला पसारा, पडलेलं खरकटं, उरलेलं शिजं अन्न या सर्वांच्या सफाईची जबाबदारीही सुद्धा फक्त

स्त्रीचीच उरते. त्या कामांशी या महाभागांना काही देणघेणं नसतं. ती ठप्प झाली तर घर कचऱ्याचे मैदान बनून राहते. पण तरीही ती जरा काही बोलली तर तिची किंमत लगेचच शून्य ठरवली जाते. तिच्यावाचून घरात काहीच अडू शकत नाही हे उसनं अवसान आणून दाखवलं जातं. कसलीही कुरकुर न करता तिने सगळं निमूटपणे केलं तर ती चांगली, अन्यथा ती लगेच वाईट, निरर्थक. तिच्या पैशावरही तिचा अधिकार नसतो. तोही अधिकार तिने सांगितला की पुन्हा तिची गरज ठरवली जाते. पण तरीही घरात शांतता नांदावी, मुलांच्या भविष्यावर कौटुंबिक वादाचा परिणाम होऊ नये म्हणून अनेकदा तिचे माघार घेते. आणि आलीया भोगासी असावे सादर म्हणत, पुन्हा कामाला भिडते. कारण शांतपणे जगत याचं एवढीच साधी अपेक्षा तिची असते. नसेल होत तिचा सन्मान, पण किमान तिला अपमानांत करू नये ही तिची अपेक्षा चुकीची नाहीच. नसेल तिच्यातील चांगलपणा दिसत, नसेल तिचे कौतुक करायला जमत, पण तिच्या मनाला छिन्नविच्छिन्न करणारे शाब्दिक धाव तिच्यावर करू नये ही तिची अपेक्षा वावगी आहे का? कारण म्हणतात ना, घर दोघांचे असते. दोघांनी आवरायचे असते, एकांने मोडले तर दुसऱ्याने सावरायचे असते. हे कृतीतही दिसायलाच हवं, नाही का!

चेहऱ्यावरील ब्लॅकहेड्स दूर करण्यासाठी ‘हे’ आहेत बेस्ट ऑप्शन्स!

चेहऱ्यावर, नाक आणि गळ्याच्या आसपास झालेले ब्लॅकहेड्स संपूर्ण सौंदर्य नष्ट करतात. अनेकदा त्यासाठी पार्लरचा आधार घेण्यात येतो. पण पार्लरच्या ट्रिटमेंट्सचा वापर करून ते काढणं पेनफुल ठरतं. पार्लरमध्ये ब्लॅकहेड्स पोर्सवर दाब देऊन काढण्यात येतात. पण अर्स केल्याने हाताच्या नखांचे निशाण पडतात. तसेच ब्लॅकहेड्सपासून सुटका करण्यासाठी तुम्हाला तुमच्या आहारामध्येही बदल करणं आवश्यक असतं.

ब्लॅकहेड्सची समस्या दूर करण्यासाठी काही घरगुती उपायही ट्राय करू शकता. यामुळे तुम्हाला पार्लरमधील वेदनादायी ट्रिटमेंट करण्याची गरज भासणार नाही आणि कोणतेही साइड इफेक्ट होणार नाहीत. स्क्रबिंग २ चमचे बेकिंग सोडा, १/२ चमचा मीठ आणि १ चमचा पाणी एकत्र करून पेस्ट तयार करा. या स्क्रबने चेहऱ्यावर मसाज करा आणि त्यानंतर हलक्या गरम पाण्याने

चेहरा धुवून टाका. **लिंबाची साल** – लिंबाची साल ब्लॅकहेड्सपासून सुटका करण्यासाठी मदत करते. साल घेऊन चेहऱ्यावर हलक्या हाताने मसाज करा. यामुळे चेहऱ्यावरील तेल हळूहळू कमी होतं आणि ब्लॅकहेड्सपासून सुटका होण्यास मदत होते. **ओटमील मास्क**– १ कप ओटमीलमध्ये एक छोटा चमचा बेकिंग सोडा आणि ३ छोटे

चमचे कोरफडीचा रस एकत्र करा. तयार पेस्ट चेहऱ्यावर लावा आणि सुकल्यानंतर हलक्या गरम पाण्याने चेहरा स्वच्छ करा. **टॅमेटो** – १ टॅमेटो चार तुकड्यांमध्ये कापून घ्या. एक तुकडा घेऊन चेहऱ्यावर त्याने मसाज करा आणि कोमट पाण्याने चेहरा स्वच्छ करा. शक्य असल्यास तुम्ही दररोज हे करू शकता. **बदामाचा मास्क** – ओटमील, बदामाची पावडर आणि पाणी एकत्र करून पेस्ट तयार करा. हे चेहऱ्यावर लावा आणि जेव्हा चेहऱ्यावर लावलेलं मिश्रण सुकेल तेव्हा मसाज करत काढून टाका. त्यानंतर कोमट पाण्याने चेहरा स्वच्छ करा. **एस्ट्रीजेंट** – एका कापसाच्या बोट्यावर एस्ट्रीजेंटचे काही थेंब घ्या आणि चेहरा स्वच्छ करा. रात्री झोपण्यापूर्वी याने चेहरा स्वच्छ करून झोपा.

– मध चेहऱ्यावर लावल्याने चेहऱ्यावरील घाण दूर करण्यासाठी मदत होते. जेव्हा मध सुकून जाईल त्यावेळी कोमट पाण्याने चेहरा स्वच्छ करा. चेहऱ्यावर फेस मास्क किंवा स्क्रब लावण्याआधी चेहऱ्याला १० मिनिटांसाठी वाफ द्या. त्यानंतर स्क्रब करा.

क्ले मास्कमुळे तुमच्या त्वचेवर होतील हे आश्चर्यकारक बदल

आपल्या त्वचेसाठी बेस्ट फेस पॅक ओव्हरलॅपिंग हे फारच कठीण काम असू शकतं. कारण त्यासाठी आधी तुम्हाला तुमच्या त्वचेचा प्रकार माहीत असायला हवा. शिवाय तुम्हाला कोणकोणत्या घटकांची अ‍ॅलर्जी आहे हे देखील माहीत असायला हवं. प्रत्येकाला याबाबत पुरेशी माहिती असेलच असं नाही. शिवाय बाजारात अस्संख्य उत्पादने असतात. त्यातून आपल्यासाठी बेस्ट प्रॉडक्ट निवडणं सहाजिकच सोपं काम नाही. पण तुम्हाला क्ले मास्क वापरताना अशा प्रकारची काळजी करण्याची मुळीच गरज नाही. कारण क्ले मास्क कोणत्याही त्वचेच्या प्रकारासाठी फायदेशीर ठरतात. क्ले मास्क हे नैसर्गिक घटकांपासून तयार केले जातात. ज्यामुळे तुमची त्वचा स्वच्छ होते आणि त्वचेला एकप्रकारचा नैसर्गिक तजेलदारपणा येतो. शिवाय या मास्कमुळे तुमच्या त्वचेतील छिद्रे मोकळी होतात ज्यामुळे त्वचेला ऑक्सिजनचा योग्य पुरवठादेखील होतो. यासाठीच कोणत्याही त्वचा प्रकार असलेल्या महिलांनी क्ले मास्क वापरण्यास काहीच हरकत नाही.

क्ले मास्क लावण्याची योग्य पद्धत – क्ले मास्क लावताना ते कसे लावावे हे तुम्हाला जाणून घेणं गरजेचं आहे. योग्य पद्धतीने वापरल्यास त्याचा चांगला परिणाम दिसू शकतो. चेहरा स्वच्छ करा –

कोणताही क्ले मास्क वापरण्यापूर्वी चेहरा आधी स्वच्छ करा. पाणी हे त्वचेसाठी सर्वात उत्तम क्लिंझर आहे. ज्यामुळे तुमच्या त्वचेतील धुळ आणि माती निघून जाण्यास मदत होते. यासोबतच पाण्यामुळे तुमच्या त्वचेवरील मेकअप, तेलकटपणादेखील निघून जातो. चेहऱ्यावर क्ले मास्क लावा – तुमच्या आवडीचा एखादा क्ले मास्क निवडा. त्याचा पातळ थर तुमच्या चेहऱ्यावर लावा. चेहऱ्यावर आणि मानेवर हा मास्क अगदी अलगदपणे पसरवा. क्ले मास्क लावण्यासाठी तुम्ही ब्रशचा वापरदेखील करू शकता. ज्यामुळे तुमच्या चेहऱ्यावर मास्क उत्तम पद्धतीने लावता येईल. थोडावेळ निवांत बसा – जर तुम्हाला चांगला परिणाम हवा असेल तर क्ले मास्क लावल्यावर पंधरा ते वीस मिनिटे निवांत बसणं गरजेचं आहे. कितीही घाई आणि गडबड असली तरी यासाठी स्वतःचा थोडा वेळ काढा. मास्कमधील घटक यामुळे त्वचेत मुरतील आणि त्यामुळे त्याचा चांगला परिणाम तुमच्या चेहऱ्यावर दिसू लागेल. या वेळेत तुम्ही एखादं पुस्तक वाचू शकता अथवा सुमधूर गाणं ऐकू शकता. ज्यामुळे तुमचं मनदेखील शांत आणि निवांत होईल. काहीच करायचं नसेल तर या वेळात छान झोप काढा. झोप काढल्यामुळे तुम्हाला अधिक फ्रेश वाटेल आणि क्ले मास्कचा परिणाम चेहऱ्यावर

योग्य प्रकारे दिसू लागेल. चेहरा स्वच्छ धुवा –

चेहऱ्यावर सुकल्यामुळे तो काढणं थोडं कठीण आणि कटकटीचं वाटू शकतं. पण जर तुम्ही मास्क योग्य पद्धतीने काढला तर ते सहज शक्य नाही. मास्क काढण्यासाठी आणि तो ओला

टॉवल, गुलाबपाण्यात भिजवलेले कॉटनपॅड्स अथवा टिश्यू याने टिपून घ्या. ज्यामुळे मास्क पुन्हा ओलसर होईल आणि व्यवस्थित निघेल. तुम्ही कोमट पाण्याने चेहऱ्यावर सर्व्हेलर मोशनमध्ये बोट फ्रिवरतही हा मास्क सहज काढू शकता. मास्क निघाल्यावर चेहरा कोमट पाण्याने धुवून टाका. चेहऱ्यावर मॉश्चराइझर लावा – चेहऱ्यावरील क्ले मास्क काढल्यामुळे तुमची त्वचा स्वच्छ आणि फ्रेश दिसू लागेल. अशा वेळी त्वचा कोरडी होण्याची शक्यता असते. यासाठी त्वचेला हायड्रेट ठेवणं गरजेचं आहे. म्हणूनच चेहऱ्यावर चांगल्या प्रकारचं मॉश्चराइझिंग क्रीम लावा. ज्यामुळे तुमची त्वचा मऊ आणि मुलायम राहील. क्ले मास्क लावण्याचे फायदे – क्ले मास्क वापरण्याचे अनेक फायदे आहेत. यासाठी क्ले मास्क वापरण्यापूर्वी ही माहिती जरूर वाचा. १. तुमच्या त्वचेची छिद्रे मोकळी होतात – त्वचेवर क्ले मास्क लावण्यामुळे तुमच्या त्वचेची छिद्रे मोकळी होतात. ज्यामुळे त्वचेवरील आणि त्वचेच्या छिद्रांमधील धुळ, माती, प्रदूषण, अतिरिक्त तेल निघून जाते. त्वचेला योग्य ऑक्सिजनचा पुरवठा होतो. त्वचेमधील रक्ताभिसरण सुधारते. २. त्वचेमधील पीच संतुलित राहते –

अती प्रमाणात सौंदर्यप्रसाधने आणि त्यामधील केमिकल्सचा वापर केल्यामुळे त्वचेमधील पीचचा स्तर बिघडतो. यामागे ताण, अयोग्य जीवनशैली, चुकीचा आहार, वयसने अशी अनेक कारणे असू शकतात. ज्यामुळे तुमची त्वचा निस्तेज दिसते. मात्र जेव्हा तुम्ही क्ले मास्क लावता तेव्हा तुमच्या त्वचेचं पोषण आणि पीच संतुलन दोन्ही सुधारतं. ३. डेड स्कीन निघून जाते – डेडस्कीन दिसत नसला तरी त्वचेवर रोड डेडस्कीनचा थर जमा होत असतो. जो वेळच्या वेळी काढून टाकला नाही तर त्वचा राठ आणि निस्तेज होते. शिवाय डेडस्कीनच्या थरामुळे त्वचेचं योग्य पोषणही होत नाही. क्ले मास्कमुळे तुमच्या चेहऱ्यावरील डेडस्कीन सोप्या पद्धतीने निघून जाते. ज्यामुळे तुम्हाला त्वचेच्या समस्या होत नाहीत अथवा त्या कमी प्रमाणात होतात. ४. कोणत्याही त्वचेसाठी उपयुक्त – आधीच सांगितल्याप्रमाणे क्ले मास्क कोणत्याही त्वचा प्रकारासाठी योग्य असतात. मग तुमची त्वचा कोरडी, तेलकट, कॉम्बिनेशन, संवेदनशील अशी कोणत्याही प्रकारची असो तुम्ही क्ले मास्क नक्कीच वापरू शकता. त्वचेची काळजी घेण्यासाठी हा एक उत्तम प्रकार आहे. शिवाय त्याचे कोणतेही दुष्परिणाम तुमच्या चेहऱ्यावर होत नाहीत. ५. त्वचेवर नैसर्गिक ग्लो येतो –

तुम्ही थकला अथवा तुमची दगदग झाली की त्याचा परिणाम तुमच्या चेहऱ्यावर दिसू लागतो. यासाठी जर तुम्ही तुमच्या त्वचेचे काही प्रमाणात लांड पुरवले तर तुम्हाला पटकन फ्रेश वाटतं आणि चेहऱ्यावर नैसर्गिक ग्लो येतो.

चमकदार, सुंदर आणि मजबूत केसांसाठी लिंबाचा करा वापर

योग्य प्रमाणात सूर्यप्रकाश आणि हवा न मिळाल्याने केसात आरोग्य बिघडतं. जर तुम्हालाही ही समस्या होत असेल तर त्यासाठी आम्ही तुम्हाला एक सोपा घरगुती उपाय सांगत आहोत. तो उपाय म्हणजे लिंबू. लिंबातील खास गुण फायदेशीर लिंबू हे आरोग्यासाठी किती फायदेशीर असतं हे काही तुम्हाला वेगळं सांगायला नको. संक्रमणापासून बचाव करण्यासोबतच याने शरीराचं तापमान संतुलित ठेवण्यास मदत मिळते. शरीर हायड्रेट ठेवण्यासाठी देखील डॉक्टर लिंबू पाणी सेवन करण्याचा सल्ला देतात. आरोग्यासोबतच लिंबू केसांसाठीही फायदेशीर ठरतं. केसांसाठी कसं फायदेशीर? लिंबाच्या रसात भरपूर प्रमाणात व्हिटॅमिन सी असतात. याने डोक्यातली कोलेजनची निर्मिती वाढवून केसांचं आरोग्य चांगलं ठेवता येतं. तेच यातील अॅसिडमुळे डोक्याच्या त्वचेची चांगली स्वच्छताही होते आणि केसाही मजबूत होतात. लिंबात सायट्रिक अॅसिड, मॅनेशिनॅम, कॉलिअम आणि फ्लानोएड तत्वही असतात. हे तत्व केसांची चांगली वाढ करतात. लिंबाचा रस तुम्ही केसांवर आणि केसांच्या मुळात लावू शकता. सोबतच इतर वेगळ्या पद्धतीने सुद्धा तुम्ही लिंबाचा रस केसात लावू शकता. ऑयली केसांसाठी जर तुमचे केस ऑयली असतील तर लिंबाचा रस केसांच्या मुळात लावा. यासाठी लिंबाचा रस एका वाटीत काढा आणि कापसाच्या मदतीने केसांच्या मुळात चांगल्याप्रकारे लावा. दोन मिनिटांसाठी हलक्या हाताने मसाज करा. १० मिनिटांनी केस शॅम्पूने धुवा. आठवड्यातून एकदा हा उपाय करा. ड्राय केसांसाठी ड्राय केसांसाठी वेगळ्या पद्धतीने लिंबाचा वापर करावा लागतो. ड्राय केस हे लवकर गळतात, त्यामुळे त्यांची काळजी घेताना काही गोष्टी ध्यानात घ्याव्या लागतात. यासाठी अर्ध्या लिंबाच्या रसात १ मोठा चमचा खोबऱ्याचं तेल किंवा अ‍ॅलोव्हेरा जेल मिश्रित करा. हे केसांना लावा आणि १० मिनिटांने केस स्वच्छ करा. तुम्हाला हवं असेल तर यात तुम्ही मधही मिश्रित करू शकता.

आपण आपल्या शरीराला उर्जा देण्यासाठी, आपलं आरोग्य निरोगी राखण्यासाठी, विषाणू आणि संक्रमणांपासून स्वतःचा बचाव करण्यासाठी हर्ब्सचे सेवन करतो. कारण हर्ब्स हे मुळातच उष्ण असतात आणि त्यामुळे आपल्या शरीराला उर्जा मिळते आणि शरीर स्वस्थ सुद्धा राहते. यामुळे आपले पचन कार्य सुधारते, रक्त प्रवाहात सकारात्मक बदल होतो, रोगप्रतिकार शक्ती वाढते. परंतु जस जसा उन्हाळ्या सुरु होतो तसे आपण या हर्ब्सचे सेवन करू शकत नाही. कारण हे हर्ब्स गरम असतात आणि उन्हाळ्यात शरीराला उष्ण नाही तर थंड पदार्थांची गरज असते. म्हणून आज आम्ही तुम्हाला सांगणार आहोत अशा फळांबद्दल ज्यातून तुम्हाला उन्हाळ्यात आवश्यक असलेले जीवनसत्व ‘सी’ मोठ्या प्रमाणात मिळेल. चला तर जाणून घेऊया या फळांविषयी अधिक माहिती!

संत्र्यांपेक्षा या फळांमध्ये असते जीवनसत्व ‘सी’ चे प्रमाण जास्त!

कोणत्या फळांतून मिळते जीवनसत्व ‘सी’ – आता प्रश्न हा निर्माण होतो की नक्की कोणते पदार्थ खावेत जेणेकरून उन्हाळ्यातील गरमीचा प्रभाव सुद्धा आपल्या शरीरावर होणार नाही आणि ताप, सर्दी यांसारख्या संक्रमणांपासून सुद्धा आपला बचाव होईल. तर मंडळी, याचं उत्तर आहे सायट्रस फ्रूट. या सायट्रस फळांमध्ये सर्वात वरची नावं आहेत मोसंबी आणि संजी, जी मुख्यतः हिवाळ्यातील फळे आहेत. त्यामुळे जरी उन्हाळ्यात तुम्हाला हि फळे मिळाली तरी त्याचे सेवन न करणे उत्तम! कारण उन्हाळ्यात यांचे सेवन करून आपण आपल्याच शरीराला धोका निर्माण करू. तर मग या फळांना कोणते पर्याय आहेत का? जी फळे उन्हाळ्यात खाल्ल्याने जीवनसत्व ‘क’ सुद्धा मिळेल आणि शरीराला धोकाही उत्पन्न होणार नाही? हो आहेत ना, चला आता त्यांच्याबद्दल माहिती घेऊ. किवीचे सेवन करा – किवी हे फळ आता सगळ्यांनाच माहित झाले आहे. आता हे फळ बाजारात सहज उपलब्ध सुद्धा होते आणि फळ नसले तर बाराही महिने किवीच्या फळाचा रस सुद्धा उपलब्ध असतो. हे फळ आपल्या शरीराची जीवनसत्व ‘सी’ ची गरज मोठ्या प्रमाणावर भरून काढते. दररोज एक किवीचे फळ खाल्ल्याने शरीराला आवश्यक असलेले जीवनसत्व ‘सी’ मिळते. सोबतच ताप, डेंग्यू सारख्या संक्रमण होणाऱ्या आजारांपासून सुद्धा आपला बचाव होतो. हे यामुळे होते कारण हे फळ आपल्या शरीराची रोगप्रतिकार शक्ती वाढवते. सलाडमधील टोमॅटो – तुम्ही हि गोष्ट बऱ्याच जणांकडून ऐकली असेल की उन्हाळ्याच्या ऋतूत टोमॅटो हे शिजवून खाणे किंवा त्याची भाजी करून खाणे शरीराला घातक ठरू शकते. पण हाच टोमॅटो जर तुम्ही सलाड मध्ये खाल्लात किंवा फक्त कापून खाल्लात तर त्यातून तुम्हाला मोठ्या प्रमाणावर जीवनसत्व ‘क’ आणि लाईकोपीन मिळेल. उन्हाळ्याच्या काळात टोमॅटोचा ज्यूस पिणे देखील फायदेशीर ठरू शकते. हिवाळ्याच्या काळात याच्या उलट टोमॅटोचे सुप पिणे लाभदायक ठरते. फळांचा राजा आंबा – उन्हाळ्यातील सर्वांचे आवडते फळ म्हणजे फळांचा राजा आंबा! तुम्हाला माहित असेलच की आंबे अनेक प्रकारचे असतात. त्यांचा केवळ आकार वेगळ नसतो तर चव सुद्धा वेगवेगळी असते. मे महिन्यापर्यंत विविध प्रकारचे हे आंबे आपल्या जिभेची चव भागवण्यासाठी आणि शरीराला थंडवा देण्यासाठी बाजारात उपलब्ध झालेले असतात. आंबा पिकलेला असो की कच्चा त्याचे सेवन नियमित रूपाने आणि योग्य प्रमाणात केले तर अनेक आजार तुमच्या आसपास सुद्धा भटकणार नाहीत. जर तुम्हाला उन्हाळ्यात जीवनसत्व ‘सी’ मोठ्या प्रमाणात आपली शरीराला द्यायचे असेल तर आवर्जून तुम्ही आंब्याचे सेवन करा. अननस – अननस हे एक उन्हाळ्यातील प्रसिद्ध फळ आहे. उन्हाळ्यात आपले शरीर आणि मेंदू थंड ठेवण्यासाठी अननसाचा खूप फायदा होतो. हे फळ खाताच किंवा याचा ज्यूस पिताच आपले मन सुद्धा फ्रेश होते. अननसामध्ये जीवनसत्व ‘क’ चे प्रमाण खूप असते. म्हणून दररोज दुपारच्या वेळेस या फळाचे सेवन आवर्जून करावे. तुम्ही तुमच्या सोयीसाठी वर सांगितल्या फळांचे रोज एक या प्रमाणे ठरवून सेवन करू शकता. यामुळे तुम्हाला प्रत्येक फळांतील पोषक घटक मिळत जातील.

जर तुम्ही विचार करत असाल की, फ्रूट ज्यूस हेल्दी असतो आणि त्याच्या सेवनेने तुमचं आरोग्य उत्तम राखण्यासाठीही मदत होते. पण हा तुमचा गैरसमज आहे. कोल्डड्रिंक्स, इतर सोडा असणारे ड्रिंक्स किंवा लेमनेड तुमच्या आरोग्याला जेवढं नुकसान पोहोचवतात. त्यापेक्षा कित्येकपट्टीनी जास्त फ्रूट ज्यूस आरोग्यासाठी घातक ठरतात. ऐकून धवका बसला असेल ना? हे आम्ही सांगत नसून एका रिसर्चमधून सिद्ध झालं आहे. रिसर्चनुसार, फ्रूट ज्यूसच्या सेवनेने वेळेआधी मृत्यू होण्याचा धोका अनेक पटींनी वाढतो.

१०० टक्के फ्रूट ज्यूसची तुलना कोला आणि लेमनेडसोबत करण्यात येते काही दिवसांमध्ये करण्यात आलेल्या एका रिसर्चमधून असा खुलासा करण्यात आला आहे की, अनेक लोक मोठ्या प्रमाणावर शुगर ड्रिंक्स आणि फ्रूट ज्यूसचं सेवन करतात. त्यांच्यामध्ये वेळेआधी मृत्यू होण्याचा धोका अधिक वाढतो. अमेरिकेतील संशोधकांनी पहिल्यांदा १०० टक्के फ्रूट ज्यूसची तुलना कोला आणि लेमनेड यांसारख्या गोड पदार्थांसोबत केली होती. संशोधनातून सिद्ध झाल्यानुसार, शुगर ड्रिंक्स आणि फ्रूट ज्यूस दोघांमध्येही फार समानता आहे. त्यामुळे या दोन्हीच्या अतिसेवनेने अकाली मृत्यूचा धोका वाढतो. तसेच त्यांनी अर्से देखील सांगितलं की, याबाबत आणखी रिसर्च करण्याची गरज आहे. जास्त फ्रूट ज्यूस प्यायल्याने वेळेआधी मृत्यूचा धोका २४ टक्क्यांनी वाढतो एक्सपर्ट्सनुसार, प्रत्येक दिवशी १५० एमएल ग्लास फ्रूट ज्यूसचं सेवन केल्यामुळे कोणत्याही प्रकारचा धोका राहत नाही. परंतु याच्या अतिसेवनेने मृत्यूचा धोका २४ टक्क्यांनी वाढतो. सोडा असणाऱ्या शुगर ड्रिंक्सचं जास्त सेवन केल्याने वेळेआधी मृत्यू होण्याचा धोका ११ टक्क्यांनी वाढतो. याचा अर्थ असा की, मोठ्या प्रमाणावर केलेलं फ्रूट ज्यूसचं सेवन किंवा सोडा असणाऱ्या ड्रिंक्स जास्त हानिकारक ठरतात. सोडा, शुगरी ड्रिंक्स आणि फ्रूट ज्यूसच्या सेवनेने तपासणी जर्नल ऑफ अमेरिकन मेडिकल असोसिएशन मध्ये प्रकाशित करण्यात आलेल्या नव्या रिसर्चनुसार, १३ हजार ४४० लोकांचा डाटा तपासण्यात आला. त्यानंतर प्रश्न- उत्तरांमार्फत या लोकांच्या सोडा आणि शुगर ड्रिंक्सच्या इन्टेकसोबत १०० टक्के फ्रूट ज्यूसच्या सेवनाचे आकडेही रेकॉर्ड करण्यात आले. यातून हे समजून घेण्याचा प्रयत्न करण्यात आला की, केव्हा आणि कितपत ड्रिंक्सचं सेवन करतात. फ्रूट ज्यूस आणि शुगरी ड्रिंक्सच्या न्यूट्रिएंट कंटेंटही एकसमान ६ वर्षांच्या एका फॉलोअप दरम्यान अर्से समजलं की, एका सरासरीनुसार, जवळपास १ हजार लोकांना सर्व्हेमध्ये सहभागी करण्यात आले होते. त्यातील १६८ लोकांचा मृत्यू कोरोनरी हार्ट डिजीज म्हणजेच हृदयासंबंधी आजारांमुळे झाला. संशोधकांच्या म्हणण्यानुसार, रिसर्चमधील निष्कर्ष सांगतात की, जास्त साखर असणारे पेय पदार्थ ज्यांमध्ये सोडा, लेमनेड आणि फ्रूट ज्यूस यांसारख्या ड्रिंक्सचा समावेश असणाऱ्या संबंध वाढलेल्या मृत्यू दराशी आहे. तसेच १०० टक्के फ्रूट ज्यूस आणि शुगर स्वीटेड बेवरेजचं न्यूट्रिएंट कंटेंटही एकसमानच आहे.

फ्रूट ज्यूस जास्त प्यायल्याने अकाली मृत्यूची शक्यता

प्रवाशांची सुरक्षितता वाढणार; स्वयंचलित दरवाजांवर काम सुरू

■ **बातमी /लेख, प्रीती दिपक नाईक**

मुंब्रा दुर्घटनेनंतर बंद दरवाज्याच्या साध्या लोकल आणण्याचे प्रशासनाने जाहीर केले होते. त्यानुसार, रेल्वे मंत्रालय बंद दरवाड्याच्या साध्या लोकल आणण्यासाठी यावर वेगाने काम करत आहे. येत्या काळात, मुंबईच्या सामान्य लोकल ट्रेनमध्ये लवकरच स्वयंचलित दरवाजे दिसतील, ज्यामुळे ट्रेनमधून पडल्याने होणाऱ्या अपघातांवर पूर्णपणे नियंत्रण येईल. महत्वाचे म्हणजे सामान्य लोकल ट्रेनचे दरवाजे फक्त स्थानकावरच उघडतील, जेणेकरून प्रवासी पूर्णपणे सुरक्षित राहतील, अशी माहिती रेल्वे अधिकाऱ्यांनी दिली आहे. मुंबईत स्वयंचलित दरवाजे असलेल्या एसी लोकल सुरू झाल्यामुळे प्रवाशांची सुरक्षितता वाढली आहे आणि गदीशी संबंधित घटना कमी झाल्या आहेत. हे दरवाजे प्रवाशांना फुटबोर्डवर लटकण्यापासून किंवा चालत्या ट्रेनमध्ये चढण्यापासून रोखतात, जे प्राणघातक अपघातांचे एक प्रमुख कारण आहे. त्यामुळे 2024-25 दरम्यान मुंबई लोकल ट्रेन नेटवर्कमध्ये अनेकसंख्यक मृत्यू घटना कमी झाल्या आहेत.

सरकारी रेल्वे पोलिसांकडून (GRP) मिळालेल्या माहितीनुसार, 2022 मध्ये 1764, 2023 मध्ये 1880 आणि 2024 मध्ये 1692 अनेकसंख्यक मृत्यू झाले आहेत. त्याचप्रमाणे, 2022 मध्ये स्थानकांवर अनेकसंख्यक मृत्यूचे प्रमाण 662, 2023 मध्ये 656 आणि 2024 मध्ये 781 होते. या आकडेवारीत ट्रेनमधून पडणे, अनधिकृतपणे ट्रॅक ओलांडणे आणि खांबाला धडकणे अशी विविध कारणे समाविष्ट आहेत. त्यामुळे अशाप्रकारचे भारतीय रेल्वेद्वारे प्रवाशांच्या सुरक्षिततेला सर्वोच्च प्राधान्य दिले जात आहे. त्यामुळे गेल्या काही वर्षांत घेतलेल्या विविध सुरक्षा उपाययोजनांमुळे अपघातांची संख्या झपाट्याने कमी झाली आहे. सीएसएमटी-कुर्ला 5वी आणि 6वी मार्गिका (MUTP-II) 17.5 किमी, मुंबई सेंट्रल-बोरिवली 6वी मार्गिका (MUTP-II) 30 किमी, गोरगाव-बोरिवली हार्बर लाईन विस्तार (MUTP-III) 7 किमी, बोरिवली-विरार 5वी आणि 6वी मार्गिका (MUTP-III) 26 किमी आणि विरार-डहाणू रोड 3री आणि 4थी मार्गिका (MUTP-III) 64 किमी यांचा समावेश आहे. इतर प्रमुख प्रकल्पांमध्ये पनवेल-कर्जत लोकल ट्रेन कॉरिडोर (MUTP-III) 29.6 किमी, ऐरोली-कळवा (एलिक्ट्रेड) सबर्बन कॉरिडोर लिंक (MUTP-III) 3.3 किमी, कल्याण-आसनगाव चौथी लाईन (MUTP-III) 32 किमी, कल्याण-बदलापूर तिसरी आणि चौथी मार्गिका (MUTP-III) 14 किमी आणि कल्याण-कसारा तिसरी मार्गिका 67 किमी यांचा समावेश आहे. नागाव-जुईचंद डबल कॉर्ड

13 ऑगस्टला राज्यावर मोठं संकट, महत्वाच्या कामाशिवाय घराबाहेर पडणे टाळाच, थेट अलर्ट

■ **मुंबई। प्रतिनिधी:**

मागील काही दिवसांपासून पाऊस कमी झाल्याचे चित्र आहे. मात्र, आता हवामान विभागाकडून मोठा इशारा हा देण्यात आलाय. बुधवारी जोरदार पाऊस होणार आहे. मुंबईसह आजूबाजूच्या परिसरात तसेच राज्यातील काही भागात बुधवारी मेघगर्जनसह मुसळधार पाऊस होणार आहे. या आठवड्यात बुधवार 13 ऑगस्टला बंगालच्या वायव्य उपसागरात कमी दाबाचा पट्टा निर्माण होणार आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्यात 12 ऑगस्ट ते 14 ऑगस्टदरम्यान विदर्भ, तसेच कोकणात काही ठिकाणी मुसळधार पावसाची शक्यता आहे. भारतीय हवामान विभागाकडून अत्यंत मोठा इशारा 14 ऑगस्टला रत्नागिरी, सिंधुदुर्गात तुरळक ठिकाणी मुसळधार पाऊस पडू शकतो, तर मध्य महाराष्ट्रातही काही भागात मुसळधार पावसाची शक्यता आहे. विदर्भात 13 आणि 14 ऑगस्टला गडचिरोली आणि यवतमाळमध्ये ऑरेंज ऍलर्टही देण्यात आला आहे. भारतीय हवामान विभागाने 13 ऑगस्टला अलर्ट जारी केला आहे. आजही राज्यातील अनेक भागांमध्ये जोरदार पाऊस होण्याची शक्यता वर्तवण्यात आली आहे. 13 ऑगस्टला मुंबईत मुसळधार पावसाचा इशारा देशातील काही भागांमध्ये पावसाचा जोर वाढल्याचे बघायला मिळतंय. दरवर्षीपेक्षा

यंदा मॉन्सूनचे आगमन लवकर झाले आहे. राजस्थान, दिल्ली आणि बिहारमध्ये जोरदार पाऊस होताना दिसतोय. उत्तर बिहारमधील सीतामढी, शिवहर, पूर्णिया आणि कटिहारपर्यंत एकूण 14 जिल्ह्यांमध्ये मुसळधार पावसाची शक्यता आज भारतीय हवामान विभागाकडून वर्तवण्यात आली आहे. सततच्या पावसामुळे बिहारमधील जनजीवन विस्कळीत झाले आहे. यासोबतच सीतामढी, शिवहर, दरभंगा, मधुबनी, सुपौल, अररिया, किशनगंज येथेही पाऊस झालाय. बिहार, दिल्ली आणि राजस्थानमध्ये जोरदार पाऊस

राजस्थानच्या अनेक जिल्हात जोरदार देखील पाऊस होताना दिसतोय. प्रशासनाकडून नागरिकांना सतर्कतेचा इशारा देण्यात आला आहे. जुलै महिन्यात महाराष्ट्रात चांगला पाऊस झाला. मात्र, ऑगस्टच्या पहिल्या आठवड्यामध्ये पाऊस म्हणावा तसा झाला नाही. आता परत एकदा भारतीय हवामान खात्याकडून पावसाचा इशारा देण्यात आला. राज्यातील अनेक भागांमध्ये पाऊस नसल्याने पिके संकटात आली असून बळीराजा चिंतेत असल्याचे बघायला मिळत आहे. काही भागांमध्ये अजूनही समाधानकारण पाऊस झाला नाहीये.

कुंडेश्वर दर्शनाला जाताना काळाचा घाला; ७ जणांचा मृत्यू

■ **मुंबई। प्रतिनिधी:**

गोविंदांच्या जीवाभावाचा दहीहंडीचा सण अजूनही काही दिवसांवर येऊन ठेपला आहे. असे असतानाच दुदैवी घटना समोर आली आहे. गोविंदा पथकांच्या सरावाला रंगत आली असतानाच पश्चिम उपनगरातून ही घटना समोर आल्याने सारेच हळहळले आहेत. कारण येथील ११ वर्षीय बालगोविंदाचा उंचावरून पडून मृत्यू झाला आहे. दहिसर पूर्वचा केतकीपाडा परिसरातील बालगोविंदाचा मृत्यू झाल्याची घटना समोर आली. नवतरुण गोविंदा पथकाचा बालगोविंदा महेश रमेश जाधव याचा सरावादरम्यान मृत्यू झाला आहे. रविवारी रात्री अकराच्या सुमारास पथकाकडून

दर्शनाला जात होता. एमएच १४ जीडी ७२९९ क्रमांकाची ही पिकअप व्हॅन घाट चढत असताना नागमोडी रस्त्यावर अचानक मागे सरकली आणि अंदाजे २५ ते ३० फूट खाली रस्त्याच्या उतारावरून कोसळली. हा अपघात इतका भीषण होता की, वाहनातील ७ प्रवासी जागीच ठार झाले, तर उर्वरित गंभीर जखमी झाले. अपघाताची माहिती मिळताच खेड पोलीसांनी तात्काळ घटनास्थळी धाव घेतली. स्थानिकांच्या मदतीने जखमींना बाहेर काढून रुग्णवाहिकांद्वारे चांदोली ग्रामीण रुग्णालय आणि जवळील खासगी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. या घटनेमुळे परिसरात एकच खळबळ उडाली असून पोलीस पुढील तपास करत आहेत. प्राथमिक तपासापासून वाहनाचे नियंत्रण सुटल्याने हा अपघात झाल्याचे समोर आले आहे.

दर्शनाला जात होता. एमएच १४ जीडी ७२९९ क्रमांकाची ही पिकअप व्हॅन घाट चढत असताना नागमोडी रस्त्यावर अचानक मागे सरकली आणि अंदाजे २५ ते ३० फूट खाली रस्त्याच्या उतारावरून कोसळली. हा अपघात इतका भीषण होता की, वाहनातील ७ प्रवासी जागीच ठार झाले, तर उर्वरित गंभीर जखमी झाले. अपघाताची माहिती मिळताच खेड पोलीसांनी तात्काळ घटनास्थळी धाव घेतली. स्थानिकांच्या मदतीने जखमींना बाहेर काढून रुग्णवाहिकांद्वारे चांदोली ग्रामीण रुग्णालय आणि जवळील खासगी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. या घटनेमुळे परिसरात एकच खळबळ उडाली असून पोलीस पुढील तपास करत आहेत. प्राथमिक तपासापासून वाहनाचे नियंत्रण सुटल्याने हा अपघात झाल्याचे समोर आले आहे.

दहीहंडीच्या सरावादरम्यान अनर्थ; चिमुकल्या गोविंदाचा चटका लावणारा अंत; कुटुंबाचा आक्रोश

■ **मुंबई। प्रतिनिधी:**

गोविंदांच्या जीवाभावाचा दहीहंडीचा सण अजूनही काही दिवसांवर येऊन ठेपला आहे. असे असतानाच दुदैवी घटना समोर आली आहे. गोविंदा पथकांच्या सरावाला रंगत आली असतानाच पश्चिम उपनगरातून ही घटना समोर आल्याने सारेच हळहळले आहेत. कारण येथील ११ वर्षीय बालगोविंदाचा उंचावरून पडून मृत्यू झाला आहे. दहिसर पूर्वचा केतकीपाडा परिसरातील बालगोविंदाचा मृत्यू झाल्याची घटना समोर आली. नवतरुण गोविंदा पथकाचा बालगोविंदा महेश रमेश जाधव याचा सरावादरम्यान मृत्यू झाला आहे. रविवारी रात्री अकराच्या सुमारास पथकाकडून

दर्शनाला जात होता. एमएच १४ जीडी ७२९९ क्रमांकाची ही पिकअप व्हॅन घाट चढत असताना नागमोडी रस्त्यावर अचानक मागे सरकली आणि अंदाजे २५ ते ३० फूट खाली रस्त्याच्या उतारावरून कोसळली. हा अपघात इतका भीषण होता की, वाहनातील ७ प्रवासी जागीच ठार झाले, तर उर्वरित गंभीर जखमी झाले. अपघाताची माहिती मिळताच खेड पोलीसांनी तात्काळ घटनास्थळी धाव घेतली. स्थानिकांच्या मदतीने जखमींना बाहेर काढून रुग्णवाहिकांद्वारे चांदोली ग्रामीण रुग्णालय आणि जवळील खासगी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. या घटनेमुळे परिसरात एकच खळबळ उडाली असून पोलीस पुढील तपास करत आहेत. प्राथमिक तपासापासून वाहनाचे नियंत्रण सुटल्याने हा अपघात झाल्याचे समोर आले आहे.

दर्शनाला जात होता. एमएच १४ जीडी ७२९९ क्रमांकाची ही पिकअप व्हॅन घाट चढत असताना नागमोडी रस्त्यावर अचानक मागे सरकली आणि अंदाजे २५ ते ३० फूट खाली रस्त्याच्या उतारावरून कोसळली. हा अपघात इतका भीषण होता की, वाहनातील ७ प्रवासी जागीच ठार झाले, तर उर्वरित गंभीर जखमी झाले. अपघाताची माहिती मिळताच खेड पोलीसांनी तात्काळ घटनास्थळी धाव घेतली. स्थानिकांच्या मदतीने जखमींना बाहेर काढून रुग्णवाहिकांद्वारे चांदोली ग्रामीण रुग्णालय आणि जवळील खासगी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. या घटनेमुळे परिसरात एकच खळबळ उडाली असून पोलीस पुढील तपास करत आहेत. प्राथमिक तपासापासून वाहनाचे नियंत्रण सुटल्याने हा अपघात झाल्याचे समोर आले आहे.

विद्यार्थी स्कुल व्हॅनला राज्य सरकारची मंजुरी

■ **मुंबई। प्रतिनिधी:**

स्कूलबसचे भाडेवर परवडत नसल्याने आपल्या मुलांच्या वाहतूकीसाठी नाईलाजाने अधिकृत रिश्कांचा पर्याय निवडणाऱ्या राज्यातील तमाम पालकांना दिलासा देण्यासाठी राज्य सरकारने धाडसी पावले टाकली आहेत. शाळकरी विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षित वाहतूकीसह रोजगाराच्या संधी निर्माण करण्यासाठी परिवहन विभागाने स्कूल व्हॅन परवाने वाटप खुले करण्याचा निर्णय घेतला आहे. याबाबतची अधिसूचना लवकरच जारी होईल, अशी माहिती परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिली आहे. परिवहन विभागाने बोलावलेल्या पालक आणि बस संघटना प्रतिनिधी

यांच्या उपस्थितीत झालेल्या बैठकीत अनधिकृत वाहनांतून विद्यार्थी वाहतूक होत असल्याचा मुद्दा गाजला होता. देशात सुरक्षित विद्यार्थी वाहतूकीसाठी केंद्र सरकारने स्कूल बस नियमावलीचा (ऑटोमोटिव्ह इंडस्ट्री स्टॅंडर्ड्स अर्थात एआयएस-०६३) आधार घेऊन अद्यावत मानके अर्थात स्कूल व्हॅन नियमावली (एआयएस-२०४) तयार केली आहे. चारचाकी १२+१ आसनापर्यंत विद्यार्थी वाहतूक करणाऱ्या वाहनाला शालेय व्हॅनचा दर्जा देण्यात येणार आहे. ही वाहने इर-स्क या श्रेणीतील असणार आहेत. यात चालक ओळखपत्र, आपत्कालीन निर्गमन, वाहन प्रवेश, स्टोरेज रॅक यांच्या स्पष्टसह आसन रचना, अग्निशमन अलार्म यंत्रणा, वाहन ट्रॅकिंग अशा आधुनिक सुरक्षा तंत्रज्ञानाचा ही समावेश केला आहे अशी माहिती परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिली.

दोन अब्ज डॉलरची कोळंबी निर्यात धोक्यात; ट्रम्प टॅरिफमुळे निर्यातदारांच्या संघटनेची सरकारकडे मदतीची मागणी

■ **नवी दिल्ली। प्रतिनिधी:**

अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी लादलेल्या वाढीव शुल्कामुळे अमेरिकेला होणाऱ्या २ अब्ज डॉलरच्या कोळंबी निर्यातीत गंभीर अडचणी येत असल्याने भारतीय सीफूड एक्सपोर्ट असोसिएशनने वाणिज्य आणि वित्त मंत्रालयाशी संपर्क साधून आपत्कालीन आर्थिक मदत मागितली आहे, असे रविवारी एका निवेदनात म्हटले आहे. असोसिएशनने ह्यार्सफट लोनह्रद्वारे कार्यरत भांडवलात ३० टक्के वाढ करण्याची विनंती केली आहे, ज्यामध्ये व्याज अनुदानाचा समावेश आहे आणि पॅकेजिंगपूर्वी आणि पॅकेजिंगनंतरच्या कामकाजासाठी २४० दिवसांची स्थगिती आहे. जवळपास २ अब्ज

डॉलरच्या कोळंबी निर्यातीला गंभीर अडचणी येत आहेत, असे सीफूड एक्सपोर्ट असोसिएशन ऑफ इंडिया (एसईएआय)चे सरचिटणीस के. एन. राघवन यांनी पीटीआयला सांगितले. ट्रम्प यांनी गेल्या आठवड्यात परस्पर आयात शुल्क २५ टक्क्यांवरून ५० टक्क्यांपर्यंत वाढवले. भारताने २०२४ मध्ये अमेरिकेला २.८ अब्ज डॉलरच्या कोळंबीची निर्यात केली आणि

या वर्षी आतापर्यंत ५०० दशलक्ष डॉलरची निर्यात केली आहे. नवीन शुल्कामुळे भारतीय सीफूड चीन, विएतनाम आणि थायलंडच्या तुलनेत खूपच कमी स्पर्धात्मक झाले आहेत, कारण त्यांना अमेरिकेने फक्त २०-३० टक्के शुल्क आकारले आहे, असे राघवन म्हणाले. त्यांनी इशारा दिला की, हे आशियाई स्पर्धक किमती कमी करून अमेरिकेचा बाजार हिस्सा

सुप्रीम कोर्टाचा मोठा आदेश! दिल्ली-NCR मधील सर्व भटक्या कुत्र्यांना उचला, शेल्टरमध्ये सोडा; अडथळा आणणाऱ्यांवर कारवाई करा

■ **दिल्ली। प्रतिनिधी:**

NCR मधील भटक्या कुत्र्यांच्या वाढत्या हल्ल्यांवर सर्वोच्च न्यायालयाने कठोर भूमिका घेत सोमवारी (दि.११) महत्त्वपूर्ण आदेश दिला आहे. न्यायमूर्ती जे.बी. पाडीवाल आणि आर. महादेवन यांच्या खंडपीठाने सर्व भटक्या कुत्रे आठ आठवड्यांच्या आत निवासी वस्त्रांपासून दूर हलवून शेल्टरमध्ये सोडण्याचे निर्देश दिले. कोणीही व्यक्ती किंवा संस्था या कारवाईत अडथळा आणत असेल, तर त्यांच्याविरुद्ध कारवाई करण्याचा इशाराही न्यायालयाने दिला आहे. न्यायालयाने स्पष्ट केले की, हा आदेश पूर्णपणे सार्वजनिक हितासाठी असून भावनांना

बळी न पडता तातडीने अंमलात आणावा. न्यायमूर्ती पाडीवाला यांनी सुनावणीत सांगितले, सर्व परिसरातील कुत्रे उचलून त्यांना डॉग शेल्टरमध्ये स्थलांतरित करा. सध्या तरी याबाबत असलेले नियम विसरा. कार्यकर्ते रेबीज बळींना परत आणणार का? - न्यायालय सॉलिसिटर जनरल तुषार मेहता यांनी सांगितले, की "भटक्या कुत्र्यांच्या स्थलांतरासाठी दिल्लीतील

एका ठिकाणाची निवड करण्यात आली होती, मात्र प्राणी हक्क कार्यकर्त्यांच्या स्थगिती आदेशामुळे ही योजना रखडली." यावर खंडपीठाने प्रतिक्रिया देताना म्हटले, हे कार्यकर्ते रेबीजमुळे बळी गेलेल्या लोकांना परत आणू शकतात का? रस्ते पूर्णपणे भटक्या कुत्र्यांपासून मुक्त करणे आवश्यक आहे." पुन्हा कुत्र्यांना रस्त्यावर सोडू नये न्यायालयाने सांगितले, की "सुमारे ५,००० भटक्या कुत्र्यांसाठी निवारण उभारावी व तेथे निर्जंतुकीकरण व लसीकरणासाठी आवश्यक

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटिंग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रियल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रियल इस्टेटच्या बाजूला, गेट नं. २, गोरगाव (पूर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र) , येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईंदर (पूर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या /लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणध्वनी - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com

Printed , Published and Owned by **Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik**. Printed at **SOMANI PRINTING PRESS**, OFFICE - Gala No. 4, Near N.K. Industrial Estate, Near Pravasi IndustrialEstate, Gate No.2, Goregaon (E), Mumbai 400 063, Maharashtra, Published at Room No. 103, Kunal Kutir, B Building , Navghar Road, Near Hanuman Mandir, Bhayander (East) Dist - Thane, PinCode 401 105, Maharashtra. Editor : Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik, Mo.7400001474, Email Id : marathiekikaran2021@gmail.com